

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบฟัง-พูด โดยจะเสนอตามลำดับดังนี้

- 2.1 องค์ประกอบของวิธีสอนภาษาต่างประเทศ
- 2.2 วิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบฟัง-พูด
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบฟัง-พูด
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานและการใช้ภาษา
- 2.5 ลักษณะวิธีสอนแบบฟัง-พูดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.1 องค์ประกอบของวิธีสอนภาษาต่างประเทศ

การศึกษาข้อมูลและจัดระเบียบความคิดเกี่ยวกับแนวคิดและวิธีสอนของตนเองให้ชัดเจนเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกของผู้สอนควรปฏิบัติ เพราะจะทำให้กำหนดแนวทางในการเรียนการสอนภาษาได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น เกี่ยวกับเรื่องนี้ แอนโทนี (Anthony, 1965, pp. 93 - 97) ได้เสนอแนวคิดเรื่ององค์ประกอบของวิธีสอนภาษาต่างประเทศ โดยกล่าวว่าในการสอนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วนที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นลำดับขั้น ได้แก่

1. แนวคิด (approach) หมายถึง สิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป เช่น ทฤษฎีหลักการ และความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษาและการเรียนภาษา
2. วิธีสอน (method) หมายถึง แผนดำเนินการที่วางเอาไว้อย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดที่ผู้สอนกำหนดไว้ ทั้งนี้ ในแนวคิดหนึ่งๆ สามารถมีวิธีสอนได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลต่อลำดับการสอนภาษาให้แก่นักเรียน เช่น อายุ ภูมิหลังทางวัฒนธรรม ประสบการณ์ด้านภาษาของนักเรียน เป็นต้น
3. เทคนิคการสอน (technique) หมายถึง กลวิธีหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ครูนำไปใช้จริงในห้องเรียน ซึ่งต้องเป็นกลวิธีที่สอดคล้องกับวิธีสอนที่วางเอาไว้แล้ว ดังนั้น เทคนิคการสอนนี้จึงเชื่อมโยงไปถึงแนวคิดด้วย

ต่อมา ริชาร์ดส และโรเจอร์ส (Richards and Rogers, 2001, pp. 18 - 34) ได้นำความคิดของแอนโทนี มาปรับปรุงใหม่ โดยกล่าวว่าองค์ประกอบของ วิธีสอน (method) มี 3 อย่างคือ

1. แนวคิด (approach) เป็นการขยายความจากคำว่า “approach” ของ แอนโทนี โดยแบ่งออกเป็นทฤษฎีเรื่องธรรมชาติของภาษาและทฤษฎีเรื่องธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา

2. รูปแบบการสอน (design) หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนที่พิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ได้แก่

- จุดประสงค์ของวิธีสอน
- หลักสูตรการสอน
- ประเภทของกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน
- บทบาทของนักเรียน
- บทบาทของครู
- บทบาทของสื่อการสอน

3. กระบวนการสอน (procedure) หมายถึง เทคนิคการสอน วิธีการฝึกปฏิบัติในห้องเรียน และพฤติกรรมต่างๆ ทั้งของครูและนักเรียนที่สังเกตได้เมื่อวิธีสอนนั้นๆ ถูกนำมาใช้จริง

ในขณะที่ลาเซน-ฟรีแมน (Larsen-Freeman, 2000, pp. 6 - 8) แบ่งองค์ประกอบของวิธีสอน (method) ออกเป็น 2 อย่างเท่านั้น ได้แก่ หลักการ (principle) และเทคนิคการสอน (technique)

สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลศัพท์บัญญัติของนักวิชาการข้างต้นแล้วเรียบเรียงขึ้นใหม่ โดยคำว่า วิธีสอน (method) มีความหมายครอบคลุมถึงองค์ประกอบ 3 อย่าง ได้แก่

1) หลักการ (principle) 2) รูปแบบการสอน (design) และ 3) เทคนิคการสอน (technique) การที่ผู้วิจัยเลือกใช้คำศัพท์ 3 คำนี้ เนื่องจากเป็นคำที่นักวิชาการใช้อยู่แล้วและเป็นคำที่ง่ายซึ่งผู้อ่านทั่วไปสามารถเข้าใจได้โดยไม่ต้องบัญญัติขึ้นมาใหม่

2.2 วิธีสอนภาษาต่างประเทศแบบฟัง-พูด

ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาเรื่องวิธีสอนแบบฟัง-พูดออกเป็นหัวข้อย่อยดังนี้ ประวัติโดยย่อ หลักการ รูปแบบการสอน และเทคนิคการสอน

2.2.1 ประวัติโดยย่อ: จากจุดเริ่มต้นสู่จุดเสื่อม

ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 นักภาษาศาสตร์ในสหรัฐอเมริกาได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การจัดหลักสูตรการเรียนภาษาต่างประเทศแบบเข้มข้นให้แก่ทหารที่จะเดินทางไปประจำการยัง ประเทศต่างๆ รวมไปถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อทำงานเป็นล่ามแปลและถอดรหัส โดย นักภาษาศาสตร์ใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์โครงสร้าง (structural linguistics) ผสมผสานกับทฤษฎี จิตวิทยาพฤติกรรมนิยม (behavioral psychology) เป็นพื้นฐานในการสอน โครงการดังกล่าวรู้จัก กันภายใต้ชื่อ “The Army Specialized Training Program (ASTP)” ต่อมาเมื่อผู้เรียกวิธีสอนนี้ว่า The Army Method จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอน คือ ให้ทหารพูดภาษาเป้าหมาย อาทิ เยอรมัน ญี่ปุ่น จีน อิตาลี ฝรั่งเศส และมาเลย์ ได้ในระยะเวลาอันสั้น เพื่อใช้สื่อสารกับ เจ้าของภาษาในประเทศนั้นๆ ต่อมาภายหลังสงคราม วิธีสอนนี้ได้รับการพัฒนาเรื่อยมาโดย นักวิชาการในมหาวิทยาลัยต่างๆ และมีชื่อเรียกที่หลากหลาย เช่น Oral Approach, Structural Approach, Linguistic Method, Michigan Method, Aural – Oral Approach และ Audiolingual Method หรือ ALM (Larsen-Freeman, 2000, p. 35; Richards and Rogers, 2001, pp. 50 – 54; Sokol, 1946, pp. 9 - 10) (หมายเหตุ: คำว่า Oral Approach เป็นคำที่ อาจจะทำให้เกิดความสับสน เพราะนักวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ชาวอังกฤษใช้คำศัพท์นี้ใน ความหมายของวิธีสอนแบบสถานการณ์ (Situational Language Teaching หรือ SLT) ซึ่งเป็นวิธี ที่พัฒนาขึ้นมาในช่วงทศวรรษที่ 1930 – 1960 (Richards and Rogers, 2001 pp. 36 - 47) - ผู้วิจัย)

วิธีสอนแบบฟัง-พูดได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในช่วงทศวรรษที่ 1940 - 1960 จากนั้นเสื่อมความนิยมลงไปเพราะเกิดข้อวิจารณ์เกี่ยวกับวิธีสอนนี้ 2 ข้อ ข้อแรก คือ นักวิชาการ เช่น โนม ชอมสกี ออกมาแสดงความเห็นที่ขัดแย้งกับหลักการของวิธีสอนแบบฟัง-พูด โดย นักวิชาการมีความเห็นว่าแนวคิดของวิธีสอนนี้ไม่น่าเชื่อถือทั้งด้านทฤษฎีภาษาและทฤษฎีการ เรียนรู้ ข้อวิจารณ์อีกข้อหนึ่ง คือ ครูที่สอนภาษาต่างประเทศด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดพบว่านักเรียน ไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ในสถานการณ์จริงนอกห้องเรียนได้ อีกทั้งยังพบว่านักเรียน เบื่อหน่ายและไม่พึงพอใจต่อวิธีสอนนี้ (Richards and Rogers, 2001, pp. 65 - 67)

2.2.2 หลักการ รูปแบบการสอน และเทคนิคการสอน

วิธีสอนแบบฟัง-พูดมีหลักการ (principle) รูปแบบการสอน (design) และเทคนิคการสอน (technique) ดังต่อไปนี้ (Brown, 2000; Larsen-Freeman, 2000; Mora, 2002; Richards and Rodgers, 2001; Thanasoulas, 2002; http://www.englishraven.com/method_audioling.html)

2.2.2.1 หลักการของวิธีสอนแบบฟัง-พูด

วิธีสอนแบบฟัง-พูดได้รับการพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิด 2 ด้าน คือ ด้านภาษาศาสตร์โครงสร้าง และด้านจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม (Richards and Rogers, 2001, pp. 54 - 58)

ด้านภาษาศาสตร์โครงสร้างนั้น นักภาษาศาสตร์โครงสร้างได้อธิบายลักษณะของคำว่า “โครงสร้าง” ไว้ดังนี้

1. โครงสร้างภาษาเป็นสิ่งที่เชื่อมองค์ประกอบของภาษาให้สัมพันธ์กัน
2. โครงสร้างภาษาสามารถนำไปอธิบายภาษาได้ทุกระดับ เช่น ระดับเสียง ระดับ

คำ

3. ระบบของภาษาแต่ละระดับมีความสัมพันธ์กันจากระบบเล็กไปสู่ระบบใหญ่ เช่น ระบบเสียงสัมพันธ์กับระบบคำ ในขณะที่เดียวกันระบบคำก็สัมพันธ์กับระบบประโยค เป็นต้น

จากคำอธิบายข้างต้นนำไปสู่ข้อสรุปว่าการเรียนภาษาควรเรียนไปตามระบบโครงสร้างภาษา นอกจากนี้ นักภาษาศาสตร์กลุ่มนี้มีความเชื่อว่า “ภาษาพูด คือ ภาษา” เพราะภาษาหลายภาษาในโลกนี้ไม่มีภาษาเขียน และโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เรียนรู้ที่จะพูดก่อนอ่านและเขียน ดังนั้น การเรียนภาษาจึงควรเริ่มจากทักษะการพูด

ด้านจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยมเชื่อว่ามนุษย์จะสามารถเรียนรู้ภาษาจนสามารถนำไปใช้ได้โดยไม่ต้องหยุดคิด (overlearn) ได้จากการสร้างพฤติกรรม (habit formation) นั่นคือ มนุษย์สามารถเรียนรู้ภาษาจนสามารถนำไปใช้ได้โดยอัตโนมัติด้วยการกระทำซ้ำๆ เพื่อให้เกิดเป็นนิสัย ซึ่งการสร้างนิสัยทางภาษาดังกล่าวต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 อย่าง ได้แก่

1. สิ่งเร้า (stimulus) คือ เนื้อหาที่ครูสอนหรือนำเสนอออกมาเป็นภาษาเป้าหมาย
2. การตอบสนอง (response) คือ การที่นักเรียนมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า

เช่น การฝึกพูดตามต้นแบบที่สอนมา

3. การเสริมแรง (reinforcement) คือ ปัจจัยที่สนับสนุนหรือกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นต้นว่า คำชมจากครูและเพื่อนร่วมชั้น ความพึงพอใจในตนเองเกี่ยวกับการใช้ภาษาเป้าหมาย

2.2.2.2 รูปแบบการสอนของวิธีสอนแบบฟัง-พูด

การเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดจะใช้ภาษาเป้าหมายเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ส่วนการนำเสนอเนื้อหาจะอยู่ในรูปแบบของบทสนทนาตามสถานการณ์ต่างๆ โดยมีรูปแบบการสอนดังต่อไปนี้ (Larsen-Freeman, 2000; Richards and Rogers, 2001)

1. ให้นักเรียนฟังบทสนทนาจากครูหรือจากเทปบันทึกเสียงแล้วพยายามจำบทสนทนานั้น จากนั้นให้นักเรียนฟังคำอธิบายเนื้อหาในบทสนทนาเป็นภาษาเป้าหมายจากครู
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นพูดบทสนทนาตามครูหรือตามเทปบันทึกเสียงที่ละบรรทัดซ้ำกันหลายๆ ครั้ง โดยนักเรียนต้องพยายามพูดให้ได้ใกล้เคียงกับต้นแบบมากที่สุด
3. ในกรณีที่นักเรียนพูดบทสนทนาติดขัด ครูจะนำประโยคที่ติดขัดมาฝึกเป็นพิเศษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบเพิ่มส่วนประโยค จนกระทั่งนักเรียนสามารถพูดประโยคดังกล่าวได้
4. ให้นักเรียนพูดบทสนทนาทั้งหมดตามครูเพื่อให้ผู้เรียนจำบทสนทนาทั้งหมดได้
5. ให้นักเรียนฝึกโต้ตอบตามบทสนทนาโดยเริ่มจากการฝึกพร้อมกันทั้งห้อง แล้วค่อยแบ่งกลุ่มให้มีขนาดเล็กลงจนนักเรียนได้ฝึกโต้ตอบกันแบบตัวต่อตัว
6. ฝึกโครงสร้างไวยากรณ์จากประโยคในบทสนทนา โดยใช้เทคนิคการฝึกฝน (drill) ชนิดต่างๆ ตามความเหมาะสม และครูอาจเพิ่มเติมไวยากรณ์โครงสร้างอื่นที่มีความคล้ายคลึงกับโครงสร้างในบทสนทนาให้นักเรียน
7. ก่อนที่จะจบบทเรียน ครูให้นักเรียนทบทวนบทสนทนาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะทำให้เห็นว่านักเรียนจำและพูดได้คล่องแคล่วเพียงใด

2.2.2.3 เทคนิคการสอนของวิธีสอนแบบฟัง-พูด

การที่จะปฏิบัติตามรูปแบบการสอนของวิธีสอนแบบฟัง-พูดให้ได้ผลจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคการสอนหรือการฝึกฝน (drill) ชนิดต่างๆ ดังต่อไปนี้ (Larsen-Freeman, 2000; Richards and Rogers, 2001)

1. การฝึกพูดซ้ำ (repetition drill) คือ การที่นักเรียนทุกคนฝึกพูดตามครูหรือเทปบันทึกเสียงทีละประโยค โดยพยายามพูดให้ได้ใกล้เคียงกับต้นแบบมากที่สุด เช่น การฝึกพูดซ้ำตามบทสนทนาต่อไปนี้

Sally: Good morning, Bill.
 Bill: Good morning, Sally.
 Sally: How are you?
 Bill: Fine, thanks. And you?
 Sally: Fine. Where are you going?
 Bill: I'm going to the post office.
 Sally: I am too. Shall we go together?
 Bill: Sure. Let's go.

ครูสามารถนำเทคนิคการฝึกพูดซ้ำมาใช้ในห้องเรียนได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้จนจบบท

สนทนา

ครู: Good morning, Bill.
 นักเรียน: Good morning, Bill.
 ครู: Good morning, Sally.
 นักเรียน: Good morning, Sally.

2. การฝึกแบบเพิ่มส่วนของประโยค (backward build-up (expansion) drill) คือ การที่ครูแบ่งประโยคออกเป็นส่วนๆ และให้นักเรียนพูดตามทีละส่วน โดยเริ่มจากท้ายประโยคเป็นต้นมา แล้วขยายความยาวขึ้นเรื่อยๆ จนนักเรียนสามารถพูดได้ทั้งประโยค เช่น จากบทสนทนา ระหว่าง Bill กับ Sally ประโยคที่นักเรียนพูดติดขัด คือ I'm going to the post office. ครูสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ดังนี้

ครู: Repeat after me: post office.
 นักเรียน: Post office.
 ครู: To the post office.
 นักเรียน: To the post office.
 ครู: Going to the post office.
 นักเรียน: Going to the post office.
 ครู: I'm going to the post office.

นักเรียน: I'm going to the post office.

3. การฝึกแบบลูกโซ่ (chain drill) คือ การฝึกได้ตอบตามบทสนทนาโดยจะพูดต่อๆ กันทั้งห้อง การฝึกจะเริ่มจากครูกับนักเรียนคนที่ 1 จากนั้นนักเรียนคนที่ 1 จะฝึกพูดกับนักเรียนคนที่ 2 เรื่อยไปจนกว่านักเรียนคนสุดท้ายจะฝึกได้ตอบตามบทสนทนาจบ

4. การท่องจำบทสนทนา (dialogue memorization) คือ การที่นักเรียนท่องจำบทสนทนาจากการพูดตามครูและจากการแสดงบทบาทสมมติ

5. การฝึกแทนคำในช่องว่างเพียงช่องเดียว (single-slot substitution drill) คือ การที่ครูกล่าวประโยค 1 ประโยคจากบทสนทนา หลังจากนั้นให้คำหรือวลีมาแล้วให้นักเรียนพูดประโยคดังกล่าวซ้ำ โดยที่นักเรียนต้องนำคำที่กำหนดให้มาแทนที่คำในประโยคให้ถูกต้อง เช่น จากประโยค I'm going to the post office. ครูกำหนดคำศัพท์ให้นักเรียน ได้แก่ the bank, the library, the drugstore และ the park เพื่อให้ให้นำคำศัพท์เหล่านี้ไปแทนที่ the post office อาทิ

ครู: The bank.

นักเรียน: I'm going to the bank.

6. การฝึกแทนคำในช่องว่างหลายๆ ที่ (multiple-slot substitution drill) มีลักษณะเหมือนกับการฝึกแทนที่คำในช่องว่างเพียงช่องเดียว แต่มีความซับซ้อนมากขึ้น คือ จำนวนของคำหรือวลีที่ต้องแทนที่จะมีมากกว่า 1 ตำแหน่ง เช่น ประโยค I'm going to the post office. สามารถใช้เทคนิคการฝึกแทนคำในช่องว่างหลายๆ ที่ได้ดังนี้

ครู: He and the park.

นักเรียน: He's going to the park.

7. การใช้คู่เทียบเสียง (use of minimal pair) คือ การที่ครูเลือกคำขึ้นมาคู่หนึ่ง ซึ่งต้องเป็นคำที่ต่างกันเพียงเสียงเดียวมาเปรียบเทียบการออกเสียงให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของทั้ง 2 คำ เช่น tree – three , ship – sheep

8. การฝึกเปลี่ยนรูปประโยค (transformation drill) คือ การที่ครูบอกประโยค 1 ประโยคแล้วให้นักเรียนเปลี่ยนประโยคนั้นให้อยู่ในรูปแบบอื่น เช่น จากประโยคบอกเล่าเป็นประโยคคำถาม

ครู: They are going to the library.

นักเรียน: Are they going to the library?

9. การฝึกถาม-ตอบ (question-and-answer drill) คือ การที่ครูฝึกให้นักเรียนตอบคำถามหรือถามคำถามได้อย่างรวดเร็ว เช่น

ครู: Are you going to the drugstore?

นักเรียน: No, I'm going to the bank.

10. การเติมบทสนทนา (complete the dialogue) คือ การที่ครูลดคำออกจากบทสนทนาที่เรียนมาแล้วเพื่อให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างนั้นให้สมบูรณ์

11. การเล่นเกมไวยากรณ์ (grammar games) คือ การเล่นเกมเพื่อฝึกไวยากรณ์ในบริบทนั้นๆ โดยเน้นการพูดซ้ำเป็นสำคัญ เช่น Supermarket Alphabet Game วิธีการเล่น คือ เริ่มจากนักเรียนคนที่ 1 ต้องบอกสิ่งที่ตนต้องการซื้อ 1 อย่าง โดยสิ่งที่จะซื้อต้องขึ้นต้นด้วยอักษร "A" จากนั้นนักเรียนคนที่ 2 ต้องพูดทวนในสิ่งที่นักเรียนคนที่ 1 ซื้อ ก่อนที่จะบอกสิ่งที่ตนต้องการซื้อ ซึ่งต้องเป็นคำที่ขึ้นต้นด้วยอักษร "B" ดังตัวอย่างต่อไปนี้

นักเรียนคนที่ 1 : I'm going to the supermarket. I need a few apples.

นักเรียนคนที่ 2 : I'm going to the supermarket. He needs a few apples. I need a little bread.

นักเรียนคนที่ 3 : I'm going to the supermarket. He needs a few apples. She needs a little bread. I need a little cheese.

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบฟัง-พูด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษแบบฟัง-พูด ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น งานวิจัยภายในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนภาษาอังกฤษแบบฟัง-พูดนั้นเท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า พบว่ามีการศึกษามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 แต่งานวิจัยหลายชิ้นไม่สามารถหาต้นฉบับได้ในปัจจุบัน ผู้วิจัยแบ่งประเภทของงานวิจัยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.3.1.1 งานวิจัยที่เป็นการทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด

2.3.1.2 งานวิจัยที่เป็นการศึกษาความคิดเห็นต่อวิธีสอนแบบฟัง-พูด

2.3.1.1 งานวิจัยที่เป็นการทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด

งานวิจัยประเภทนี้แบ่งออกเป็นประเภทย่อยได้ 2 ประเภท คือ งานวิจัยที่ทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดวิธีเดียว และงานวิจัยที่ทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบอื่น

2.3.1.1.1 งานวิจัยที่ทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดวิธีเดียว

ปวีณัย บุญปก และวิชุดา ชุนหนู (2550) นำวิธีสอนแบบฟัง-พูดไปประยุกต์ แล้วจัดทำเป็นหลักสูตร 18 ชั่วโมงไปสอนกลุ่มตัวอย่างผู้ใหญ่วัยทำงาน ซึ่งเป็นบุคลากรสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ จำนวน 3 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่เคยเรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดมาแล้ว 20 ชั่วโมง การเรียนของกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้จึงเป็นการเรียนที่ต่อเนื่องจากการเรียนครั้งที่ผ่านมา ภายหลังจากการเรียนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความกล้าและมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น อีกทั้งสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษที่มีอยู่เดิมก่อนการเรียนครั้งนี้มาประยุกต์ใช้ในการแสดงบทบาทสมมุติได้

นอกจากนี้ ภัทรา เจนพนัส (2505 อ้างใน วันเพ็ญ ชาติวากร, 2516, น. 17) ได้นำวิธีสอนแบบฟัง-พูดไปศึกษาการสอนไวยากรณ์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำข้อสอบก่อนเรียน เรื่องคำนำหน้านาม จากนั้นสอนเนื้อหาเรื่องคำนำหน้านามให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดเป็นเวลา 1 ชั่วโมง ภายหลังจากการสอน กลุ่มตัวอย่างได้ทำข้อสอบ

ชุดเดิมอีกครั้ง ผลปรากฏว่าค่าคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียน ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ ปัญญา (2506 อ้างใน จงกลณี มีมงคล, 2534, น. 36) ที่นำวิธีสอนแบบฟัง-พูดไปสอนเรื่องคำนำหน้านามเช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 525 คน จากการทำแบบทดสอบพบว่าภายหลังการเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการใช้คำนำหน้านามมากขึ้น

2.3.1.1.2 งานวิจัยที่ทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด

เปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบอื่น

สำหรับงานวิจัยประเภทนี้ ผู้วิจัยพบว่ามีการศึกษาในลักษณะนี้หลายชิ้น งานวิจัยชิ้นหนึ่งในประเภทนี้ คือ งานวิจัยของ กัลยาธรรณ แก้วดวงแสง (2533) เป็นการทดลองสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติ (role play) เปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบฟัง-พูด เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม กลุ่มละ 55 คน รวมทั้งสิ้น 110 คน ใช้เวลาในการทดลอง 32 คาบ และทดสอบกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีสัมฤทธิ์ผลด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดในด้านไวยากรณ์ไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มที่เรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมุติมีสัมฤทธิ์ผลทักษะการพูดมากกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดอย่างมีนัยสำคัญในด้านการออกเสียง ความคล่องแคล่ว และความพยายามพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ

ส่วนงานวิจัยของกมลวรรณ นิมวรรณัง (2536) ไม่ได้เน้นวิธีสอนแบบฟัง-พูดโดยตรง แต่เป็นการผสมผสานวิธีสอนภาษาแบบฟัง-พูดเข้ากับวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อเปรียบเทียบกับวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเดียว ผู้วิจัยนำวิธีดังกล่าวมาสอนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย 2 กลุ่ม กลุ่มละ 21 คน เนื้อหาในการสอนมี 4 บท บทละ 5 คาบ ใช้เวลาคาบละ 50 นาที โดยที่กลุ่มหนึ่งนั้นเรียนด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสารเพียงอย่างเดียว ในขณะที่อีกกลุ่มเรียนด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสารร่วมกับการฝึกแบบฟัง-พูด จุดประสงค์ของการศึกษา คือ เปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการวิชาภาษาอังกฤษด้านไวยากรณ์ การฟัง การพูด และการฟัง-พูด ผู้วิจัยวัดผลจากแบบสอบถามมาตรฐานสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนพัฒนาการด้านไวยากรณ์ การฟัง การพูด ไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการฟัง-พูด กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสารร่วมกับการฝึกแบบฟัง-พูดมีค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสาร

งานวิจัยชิ้นต่อมาเป็นของ นิตยา ประพุดติกิจ (2526) ผู้วิจัยใช้กิจกรรมการละคร (dramatic activities) และการฝึกรูปประโยค (pattern practice) ซึ่งเป็นเทคนิคสำคัญอย่างหนึ่งของวิธีสอนแบบฟัง-พูด มาสอนกลุ่มตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาฝึกหัดครูวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 2 กลุ่ม รวม 45 คน ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 24 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการศึกษาพบว่า 1) สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านความคล่องแคล่ว ด้านความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้านปริมาณของข้อมูลในการสื่อสาร และด้านความพยายามในการสื่อสาร และด้านความสามารถบรรยายภาพให้กรรมการเข้าใจ 2) สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันในด้านคุณภาพของข้อมูลในการสื่อสารและด้านสำเนียง 3) สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษโดยส่วนรวมของกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ จุรีย์ จิระกุล (2512) นำเอาวิธีสอนภาษาอังกฤษแบบแปลมาทดลองเปรียบเทียบกับวิธีของภาษาศาสตร์ (ดู 2.2.1) โดยเปรียบเทียบผลของวิธีสอนภาษาทั้ง 2 แบบในด้านความเข้าใจในการฟัง ความเข้าใจในการอ่าน การเรียนรู้ไวยากรณ์ และการเรียนรู้คำศัพท์ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบซึ่งมี 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ใช้รูปภาพเป็นเครื่องมือตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ ตอนที่ 2 ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ และตอนที่ 3 ใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ ผลการทดลองพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดใหม่ซ่งลม กรุงเทพมหานคร ทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบแปล และกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนของภาษาศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ในด้านความเข้าใจในการฟังและการเรียนรู้ไวยากรณ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านความเข้าใจในการอ่านและการเรียนรู้ศัพท์นั้น กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบแปลมีผลสัมฤทธิ์ใน 2 ด้านนี้สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนของภาษาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อผู้วิจัยตัดเอาข้อสอบที่ใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องตรวจสอบความเข้าใจออกไป ผลกลับปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีสัมฤทธิ์ในด้านความเข้าใจในการอ่านและการเรียนรู้ศัพท์ไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยในประเทศไทยที่เป็นการทดลองสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดเท่าที่ผ่านมา กล่าวได้ว่าถึงแม้ว่าจะมีงานวิจัยประเภทนี้ไม่มาก แต่มีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้มาอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนแบบฟัง-พูดกับวิธีสอนแบบอื่น

2.3.1.2 งานวิจัยที่เป็นการศึกษาความคิดเห็นต่อวิธีสอนแบบฟัง-พูด

สำหรับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด ผู้วิจัยพบว่า มีนักวิชาการได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นไว้หลายท่านดังนี้

วันเพ็ญ ธาตวากร (2516) ศึกษาความคิดเห็นของคน 3 กลุ่ม คือ 1) นิสิตฝึกสอนคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ออกฝึกสอนตามโรงเรียนต่างๆ 2) นักเรียนของนิสิตฝึกสอน และ 3) ครูพี่เลี้ยงของนิสิตฝึกสอน โดยเป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ของครูพี่เลี้ยง เวลาที่นิสิตใช้ในการเตรียมการสอน และหลักการของวิธีสอนแบบฟัง-พูด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนส่วนมากชอบวิธีสอนแบบฟัง-พูด และเห็นว่าวิธีสอนแบบนี้ให้ประโยชน์แก่นักเรียนมาก 2) นิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงเห็นว่าวิธีสอนแบบฟัง-พูดเหมาะสมกับสภาพการเรียนและการสอนในประเทศไทยในระดับปานกลาง 3) นิสิตฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงเห็นว่าสมควรใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดในการสอนภาษาอังกฤษต่อไป โดยให้มีการปรับปรุงสภาพการณ์บางอย่างให้ดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผลสำรวจข้างต้นขัดแย้งกับงานวิจัยของ อัมภา ไชกิจติ (2503 อ้างใน วันเพ็ญ ธาตวากร, 2516, น. 20) ซึ่งหนึ่งในวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ศึกษาความแตกต่างระหว่างวิธีสอนแบบฟัง-พูดและวิธีสอนแบบแปล ผลการวิจัยพบว่าครูที่สอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดมองว่าวิธีนี้เป็นวิธีสอนที่ค่อนข้างซ้ำ ทำให้ไม่สามารถสอนได้ทันตามหลักสูตร ในงานวิจัยผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่าปัญหาที่พบเกิดจากความไม่พร้อมของครูในด้านเนื้อหา สภาพของชั้นเรียนที่ใหญ่เกินไป และการขาดวัสดุอุปกรณ์

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้จึงมีงานวิจัยที่มุ่งประเด็นไปยังครูที่สอนภาษาอังกฤษโดยตรง นั่นคือ งานของ นภาพันท์ ยมาภัย (2503 อ้างใน วันเพ็ญ ธาตวากร, 2516, น. 19) จุดประสงค์ของการศึกษา คือ ศึกษาว่าครูที่สอนภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษา มีความสนใจ และความรู้เกี่ยวกับ Oral Approach เพียงใด และนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในห้องเรียนมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของครูที่สอนภาษาอังกฤษ และสำรวจปัญหาที่เกี่ยวกับการสอนด้วย สำหรับการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกตการณ์สอน สัมภาษณ์ครูผู้สอน และรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไปตามโรงเรียนต่างๆ ผลการศึกษาพบว่าครูร้อยละ 25 ขาดทักษะภาษาอังกฤษและไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษ อีกทั้งครูส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่อง Oral Approach ส่วนครูที่ผ่านการอบรมและมีความรู้เรื่องดังกล่าวมีความเห็นว่า การอบรมเน้นด้านเทคนิควิธีการสอนมากกว่าเนื้อหามากเกินไป

และระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษสนใจรับการอบรมเพิ่มเติม

นอกจากนี้ ยูวดี ทองคำวรรณ (2512 อ้างใน นิตยา ประพตติกิจ, 2526, น. 36 - 37) สำนวจความคิดเห็นของครูที่สอนภาษาต่างประเทศด้วยการใช้วิธีการตามหลักภาษาศาสตร์ (ดู 2.2.1) โดยตรงว่ามีความคิดเห็นต่อวิธีสอนนี้อย่างไร อีกทั้งพบปัญหาใดจากการสอนด้วยวิธีนี้บ้าง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนสาธิต (มัธยม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สอนภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์พบว่าครูส่วนมากเห็นว่าวิธีการสอนตามหลักภาษาศาสตร์นำมาใช้ได้ผลดีพอใช้ในโรงเรียนไทย ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนพบว่า มีหลายประการ เช่น นักเรียนชอบให้อธิบายเทียบเป็นภาษาไทย นักเรียนเบื่อหน่ายต่อการฝึกทักษะ

กล่าวโดยสรุป จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างยังมีความแตกต่างกัน คือ กลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มเห็นดีกับการสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด ในขณะที่บางกลุ่มมีความเห็นต่างออกไป ทั้งนี้ งานวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้าล้วนแต่เป็นการศึกษาที่ผ่านมาแล้วเป็นเวลา 30 ปีขึ้นไป

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนแบบฟัง-พูดในต่างประเทศ เท่าที่ค้นคว้า ผู้วิจัยพบว่าทั้งงานวิจัยต่างประเทศและในประเทศมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ เป็นงานวิจัยที่นำวิธีสอนแบบฟัง-พูดไปทดลองสอนเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบอื่น เพื่อศึกษาสัมฤทธิ์ผลที่ได้จากการทดลอง ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาลักษณะนี้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.3.2.1 งานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (non-native speaker)

2.3.2.2 งานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอื่นๆ ให้กับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา

2.3.2.3 งานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอังกฤษให้กับเจ้าของภาษา (native speaker)

2.3.2.1 งานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอังกฤษ

ให้กับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา (non-native speaker)

สำหรับงานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษานั้น เท่าที่ได้ศึกษา ผู้วิจัยพบว่า นยู (Nyeu, 1970 อ้างใน นิตยา ประพตติกิจ, 2526, น. 32 - 33) ได้ทำการวิจัยโดยมุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบดั้งเดิมและวิธีสอนแบบฟัง-พูด (หมายเหตุ: เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถหาต้นฉบับได้ จึงใช้คำว่า “วิธีสอนแบบดั้งเดิม” ตามที่เจ้าของงานวิจัยใช้) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมปลายในประเทศไต้หวัน 2 กลุ่ม ให้กลุ่มหนึ่งเรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด ส่วนอีกกลุ่มเรียนด้วยวิธีสอนแบบดั้งเดิม ผู้วิจัยได้วัดผลทั้งด้านการฟัง ความเข้าใจ คำศัพท์ ไวยากรณ์ และการใช้ภาษาด้วยข้อสอบ 4 ประเภท ได้แก่ Michigan Test of English Language Proficiency, The Test of Aural Comprehension, The Examination in Structure และแบบทดสอบรวมอีก 3 ชุด ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดทำคะแนนได้สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญเมื่อทดสอบด้วย Michigan Test, The Test of Aural Comprehension และแบบทดสอบรวม แต่สำหรับ The Examination in Structure ปรากฏว่าทั้งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มทำคะแนนได้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัย 2 ชิ้นที่นำวิธีสอนแบบฟัง-พูดมาศึกษาเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Rashed, 1990, p. 732 อ้างใน สนธยาพรพรชัย ท้าวม, 2538, น. 56; Kiany, Salami and Afshari, 2005) ผลการศึกษาของงานวิจัยทั้ง 2 ชิ้น พบว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มเรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด

ไม่เพียงแต่จะม้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนปกติเท่านั้น ยังมีงานวิจัยที่นำวิธีสอนแบบฟัง-พูดไปศึกษาเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบธรรมชาติในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ที่มีปัญหาทางการพูดด้วย (Reyes-Bonilla, 1991, p. 2811 อ้างใน สมบัติ สิริคงคาสกุล, 2539, น. 98; Carrasquillo and Reyes-Bonilla, 1993)

2.3.2.2 งานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอื่นๆให้กับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา

ทางด้านงานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอื่น ผู้วิจัยพบว่ามีงานวิจัยที่นำวิธีสอนแบบฟัง-พูดและวิธีสอนแบบดั้งเดิมไปทดลองเปรียบเทียบในการสอนภาษาเยอรมัน (Scherer and Wertheimer, 1964 อ้างใน นิตยา ประพตติกิจ, 2526, น. 30 - 32) เพื่อศึกษาว่าวิธีใดจะใช้สอนภาษาต่างประเทศได้ดีกว่ากัน ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับนักศึกษาปีที่หนึ่งที่จะเรียนภาษาเยอรมัน

ที่มหาวิทยาลัยโคโลราโด จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งมีนักศึกษา 150 คน สอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดและมีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา กลุ่มนี้จะไม่ได้อ่านตัวหนังสือภาษาเยอรมันเลย จนถึงสัปดาห์ที่ 13 การเรียนจะดำเนินไปตามหลักการสอนซึ่งมีการเรียนบทสนทนาและฝึกรูปประโยค ส่วนกลุ่มที่สองมีนักศึกษา 130 คน ใช้วิธีสอนแบบดั้งเดิมและใช้วิธีการหลายๆ อย่างปนกัน มีการฝึกทักษะทั้ง 4 ไปพร้อมๆ กัน แต่เน้นการวิเคราะห์ตามหลักไวยากรณ์ (grammatical analysis) หลังการทดลองมีนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มทำข้อสอบวัดสัมฤทธิ์ผลชุดเดียวกันทุกๆ ปลายภาคเรียน จนถึงปีที่สองของการทดลอง ผลการวิจัยปรากฏว่าในด้านความเข้าใจในการฟัง นักศึกษากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดมีความสามารถสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบดั้งเดิมในปลายปีแรก และความสามารถนี้จะหมดไปเมื่อสิ้นปีที่สอง แต่ทว่าทั้งสองกลุ่มไม่ได้มีการพัฒนาทักษะการฟังภาษาเยอรมันดีขึ้นแต่อย่างใด ส่วนด้านการพูด กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดคงความสามารถสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบดั้งเดิมตลอดการทดลอง

งานชิ้นต่อมาผู้วิจัยพบว่าเป็นการใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดวิธีเดียว แต่เป็นการนำเทคนิคการสอน 2 เทคนิคมาศึกษาเปรียบเทียบกันระหว่าง การฝึกซ้ำๆ (repetition drill) กับการฝึกเทียบแทน (substitution drill) (Oller and Obrecht, 1968 อ้างใน นิตยา ประพฤติกิจ, 2526, น. 33) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 จำนวน 10 คน เรียนโดยการฝึกซ้ำๆ แบบดั้งเดิมหรือการพูดตามครู และฝึกแบบเทียบแทนและมีการแปลคำเพื่อเน้นความหมายเพียงครั้งเดียว ส่วนกลุ่มที่ 2 มีจำนวน 10 คน เช่นกัน กลุ่มนี้ได้รับการฝึกฝนแบบเดียวกันกับกลุ่มแรก แต่ครูจะบอกความหมายเป็นภาษาอังกฤษ 2 ครั้ง คือ บอกความหมายก่อนที่จะได้ยินประโยคที่ใช้ฝึก และบอกอีกครั้งระหว่างการฝึก นอกจากนี้ยังมีการวาดรูปภาพเพื่อแสดงความหมายของคำในประโยคที่ฝึกอีกด้วย อีกทั้งยังมีการซักถามและฝึกสนทนาแบบนำทางหลังการฝึกปากเปล่า ผลการทดลองสรุปได้ว่าการฝึกทักษะทางภาษาโดยใช้วิธีการฝึกรูปประโยค (pattern practice) สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ ถ้ากระบวนการเรียนการสอนได้ใช้วิธีการฝึกปากเปล่าที่สัมพันธ์กันกับกิจกรรมการสื่อสารที่มีความหมาย

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งเป็นของ เชสตัน (Chesten, 1968, pp. 268 - 279 อ้างใน จงกลนี มีมงคล, 2534, น. 37) ผู้วิจัยใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดเปรียบเทียบกับวิธีสอนตามแนวการกระตุ้นการรับรู้และความคิด (The Cognitive Code Approach) ผู้วิจัยได้ทดลองสอนภาษาสเปนกับกลุ่มตัวอย่าง 6 กลุ่ม โดย 3 กลุ่มแรกได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด ในขณะที่ 3 กลุ่มหลังได้รับการสอนด้วยวิธีตามแนวการกระตุ้นการรับรู้และความคิด ผลของการวิจัยพบว่าการสอน

ภาษาต่างประเทศตามแนวการกระตุ้นการรับรู้และความคิดได้ผลดีกว่าวิธีสอนแบบฟัง-พูด กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการอ่าน ฟัง และเขียนสูงกว่า แต่ความสามารถในการพูดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนฮอปท์แมน (Hauptman, 1972, p. 4143 อ้างใน จงกลนี้ มีมงคล, 2534, น. 30) ได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบวิธีสอน 2 แบบ คือ การสอนแบบสถานการณ์กับการสอนแบบโครงสร้างที่ใช้กับการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งการสอนแบบสถานการณ์เป็นลักษณะของวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และการสอนแบบโครงสร้างเป็นลักษณะของวิธีสอนแบบฟัง-พูด โดยได้สอนภาษาญี่ปุ่นให้แก่เด็กนักเรียนอเมริกันระดับ 3 - 6 เป็นเวลา 15 นาทีทุกวัน ตลอดระยะเวลา 3 สัปดาห์ แล้วจึงทดสอบเพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวน (variance) และความแปรปรวนร่วมของตัวแปร (covariance) เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทั้ง 4 ทักษะ ผลการทดสอบปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสถานการณ์จะมีผลสัมฤทธิ์ในด้านทักษะการฟัง-พูดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงสร้าง ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงสร้างจะมีผลสัมฤทธิ์ในด้านทักษะการอ่าน การเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสถานการณ์ ผลการวิจัยของฮอปท์แมน สอดคล้องกับ โบโนโม (Bonomo, 1973, p. 1013 อ้างใน จงกลนี้ มีมงคล, 2534, น. 30) ซึ่งได้ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบวิธีสอน 2 แบบเช่นเดียวกัน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงสร้าง จะมีผลสัมฤทธิ์ในด้านทักษะการอ่านและการเขียนสูงกว่า ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสถานการณ์จะมีผลสัมฤทธิ์ในด้านทักษะการฟังและการพูดสูงกว่าเช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของฮอปท์แมน

2.3.2.3 งานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอังกฤษ

ให้กับเจ้าของภาษา (native speaker)

จากการค้นคว้าผู้วิจัยพบว่างานวิจัยที่ใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูดสอนภาษาอังกฤษให้เจ้าของภาษาล้วนเป็นการเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบดั้งเดิมทั้งสิ้น (Fisher, 1962 อ้างใน นิตยา ประพฤติกิจ, 2526, น. 32; Johnson, 1969 อ้างใน วันเพ็ญ ธาตวากร, 2516, น. 17; Miller, 1966 อ้างในจूरีย์ จิระกุล, 2512, น. 18; Morss, 1981 อ้างใน นิตยา ประพฤติกิจ, 2526, น. 35) ผลการศึกษาของงานวิจัยเหล่านี้ส่วนใหญ่สอดคล้องกัน คือ ภายหลังจากเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบดั้งเดิม มีผลการศึกษาของ มอร์ส (Morss, 1981 อ้างใน นิตยา ประพฤติกิจ, 2526, น. 35) เท่านั้นที่พบว่าวิธีสอนทั้ง 2 วิธีไม่ได้ทำให้ผลการเรียนของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน

2.3.2.4 สรุป

กล่าวโดยสรุป จากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบฟัง-พูด พบว่ามีการงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่นำวิธีสอนนี้ไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น โดยเป็นการนำไปเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลด้านทักษะการพูดกับวิธีสอนอื่นๆ ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ว่าผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบอื่นมีทักษะการพูดภาษาเป้าหมายดีกว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบฟัง-พูด อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเชื่อว่าวิธีสอนแบบฟัง-พูดเหมาะที่จะนำมาใช้สอนทักษะการพูดให้กับคนไทย (ดู 2.5)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานและการใช้ภาษา

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเฉพาะงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานและการใช้ภาษาที่มีกลุ่มตัวอย่างเป็นคนไทยเท่านั้น

บุญเรือง ชื่นสุวิมล (Boonruang Chunsuvimol, 1993) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของ (r) ในภาษาไทย และ (r) ในภาษาอังกฤษตามตัวแปรทางสังคมของผู้พูดภาษาไทยกรุงเทพฯ โดยกำหนดตัวแปร คือ เพศ ตำแหน่งงาน และภูมิภาคทางภาษาอังกฤษของผู้พูด กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานโรงแรมชั้นหนึ่ง 3 แห่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 58 คน สำหรับการแบ่งกลุ่มใช้เกณฑ์ตำแหน่งในการแบ่ง ซึ่งจัดเป็น 4 กลุ่มตามระดับของตำแหน่งงาน ได้แก่ กลุ่มผู้จัดการฝ่าย กลุ่มหัวหน้าแผนก กลุ่มพนักงานที่ใช้ทักษะความชำนาญ และกลุ่มพนักงานกึ่งทักษะฝีมือ ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง และมีพื้นฐานด้านทักษะภาษาอังกฤษแตกต่างกัน การเก็บข้อมูลใช้การสัมภาษณ์โดยเจ้าของภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งงานสูงมีแนวโน้มในการออกเสียง (r) ในภาษาไทย และเสียง (r) ในภาษาอังกฤษได้ดีกว่ากลุ่มที่มีตำแหน่งงานต่ำกว่า ผลการวิจัยสอดคล้องกับ บีบี (Beebe, 1974) ที่ศึกษาการแปรของการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำบางเสียงในภาษาไทยกับปัจจัยต่างๆ ทางสังคม รวมถึงปัจจัยด้านฐานะอาชีพ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มที่มีฐานะอาชีพสูงออกเสียงควบกล้ำได้ถูกต้องกว่ากลุ่มที่มีฐานะอาชีพต่ำ นอกจากนี้ งานวิจัยของ ชูทิพย์ ทิพยบุญทอง (Chutip Tipayaboontong, 2001) แสดงให้เห็นว่าความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษผันแปรกับตำแหน่งงาน คือ ผู้ที่มีตำแหน่งงานสูงมีความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานมากกว่าผู้ที่มีตำแหน่งงานต่ำกว่า

2.5 ลักษณะวิธีสอนแบบฟัง-พูดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบว่า มีทฤษฎีการสอนภาษาต่างประเทศหลายวิธีที่สามารถนำมาใช้สอนทักษะการพูดได้ เช่น วิธีสอนแบบตรง วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง วิธีสอนแบบธรรมชาติ วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และวิธีสอนแบบฟัง-พูด (Larsen-Freeman, 2000; Richards and Rogers, 2001)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีสอนแบบฟัง-พูด เนื่องจากวิธีสอนดังกล่าวเน้นทักษะการพูดเป็นสำคัญ คือ วิธีนี้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพูดภาษาเป้าหมายตั้งแต่ครั้งแรกของการเรียน อีกทั้งวิธีนี้เป็นกรฝึกพูดตามต้นแบบ เมื่อนักเรียนพูดผิดครูจะแก้ไขความผิดพลาดนั้นให้ ดังนั้น วิธีสอนแบบฟัง-พูดจึงเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการพูดภาษาเป้าหมายแต่ไม่รู้จะพูดอย่างไร นอกจากนี้ วิธีสอนนี้เน้นเรื่องโครงสร้างไวยากรณ์และการออกเสียงที่ถูกต้อง จากเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีสอนแบบฟัง-พูดเหมาะที่จะใช้สอนคนไทย โดยเฉพาะคนวัยทำงานที่มีความรู้ภาษาอังกฤษระดับต้น แต่ขาดทักษะการพูด

ส่วนวิธีสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าทุกวิธีมีหลักการ รูปแบบการสอน และเทคนิคการสอนที่ดี แต่อาจจะไม่เหมาะสมในการสอนทักษะการพูดให้กับคนวัยทำงานในประเทศไทย เช่น วิธีสอนแบบตรง เป็นวิธีที่เน้นการส่งสารเป็นภาษาเป้าหมายโดยใช้วิธีการสาธิต และใช้สื่อที่ช่วยให้เห็นภาพได้ชัดเจน และไม่มีการใช้ภาษาแม่ของนักเรียนในห้องเรียน จากประสบการณ์ของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยของผู้วิจัยที่ผ่านมา (ปวีณัย บุญปก และวิชุดา ชุนหนู, 2550) กลุ่มตัวอย่างเคยเรียนภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาซึ่งสื่อสารเป็นภาษาเป้าหมายทั้งหมด ผลปรากฏว่าในตอนแรกกลุ่มตัวอย่างรู้สึกตื่นเต้นในการเรียนกับเจ้าของภาษา แต่เมื่อเรียนไปแล้วไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูอธิบาย จึงเกิดความเบื่อหน่ายและไม่ต้องการเรียนต่อไป ในขณะที่วิธีสอนแบบธรรมชาติและวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางนั้น ครูจะเป็นผู้ป้อนข้อมูล (input) เป็นภาษาเป้าหมายให้นักเรียนไปเรื่อยๆ จนกระทั่งนักเรียนรู้สึกที่ตนเองพร้อมที่จะพูดจึงเริ่มพูดเป็นภาษาเป้าหมาย ซึ่งครูต้องใช้เวลาในการป้อนข้อมูล 100 -150 ชั่วโมงสำหรับวิธีสอนแบบธรรมชาติ ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าทั้งวิธีสอนแบบธรรมชาติและวิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางไม่เหมาะกับการสอนคนวัยทำงานที่ต้องการพัฒนาทักษะในเวลาอันสั้นเพื่อใช้ในการทำงาน เมื่อพิจารณาวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นวิธีสอนที่ดี แต่โดยหลักการแล้วนักเรียนต้องมีความสามารถทางภาษาครบทั้ง 4 ทักษะ โดยเฉพาะทักษะการพูด เนื่องจากนักเรียนต้องใช้ภาษาเป้าหมายเป็นสื่อในการสื่อสาร และต้องรู้วาทนาที่ทางภาษา 1 หน้าที่สามารถใช้งานได้

หลายรูปแบบ และในขณะเดียวกัน ภาษา 1 รูปแบบสามารถทำหน้าที่ได้หลายหน้าที่ ส่งผลให้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไม่เหมาะสมสำหรับสอนผู้ที่มีความรู้ระดับต้น

อย่างไรก็ตาม วิธีสอนแต่ละวิธีมีข้อดีแตกต่างกันไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำข้อดีของวิธีสอนต่างๆ มาผสมผสานเข้ากับวิธีสอนแบบฟัง-พูด (eclectic) ซึ่งเป็นการประยุกต์วิธีสอนแบบฟัง-พูดให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทยและระดับความรู้ทางภาษาของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ ผู้วิจัยยึดหลักการ รูปแบบการสอน และเทคนิคการสอนของวิธีสอนแบบฟัง-พูดเป็นหลัก ลักษณะของวิธีสอนแบบฟัง-พูดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

2.5.1 ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับกลุ่มตัวอย่างแทนที่จะใช้ภาษาเป้าหมายตามวิธีสอนแบบฟัง-พูดดั้งเดิม (ดู 2.2.2.2) การใช้ภาษาแม่เป็นสื่อเป็นหลักการหนึ่งของวิธีสอนแบบไวยากรณ์-แปล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับต้น ดังนั้น การใช้ภาษาไทยในห้องเรียนจะสามารถสื่อความเข้าใจให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจได้ดีกว่าใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ในการทดลอง ผู้วิจัยได้นำเทคนิคการสอนต่างๆ มาใช้ในการทดลอง ได้แก่ การฝึกพูดซ้ำ การฝึกแบบเพิ่มส่วนของประโยค การฝึกแบบลูกโซ่ การท่องจำบทสนทนา การฝึกแทนคำในช่องว่างเพียงช่องเดียว การฝึกแทนคำในช่องว่างหลายๆ ที่ และการใช้คู่เทียบเสียง (ดู 2.2.2.3)

2.5.2 ใช้ท่าทางและอุปกรณ์การสอนต่างๆ ประกอบบทสนทนาเพื่อสื่อความหมายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจบทสนทนาได้อย่างชัดเจน การใช้ท่าทางประกอบนี้ นำมาจากวิธีสอนภาษาต่างประเทศหลายวิธี ได้แก่ วิธีสอนแบบธรรมชาติ วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง วิธีสอนแบบตรง วิธีสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร วิธีสอนแบบชักชวน และจากวิธีสอนแบบฟัง-พูดเอง โดยเฉพาะวิธีสอนแบบธรรมชาติผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่อง comprehensible input เข้ามาใช้ นั่นคือ ครูจะทำอย่างไรก็ได้ให้นักเรียนเข้าใจภาษาหรือข้อความในภาษาเป้าหมายตามบริบทนั้นๆ ได้ ดังนั้น การที่ครูจะให้นักเรียนเข้าใจภาษานั้นได้ตามบริบทจึงต้องอาศัยสื่อการสอนและท่าทาง

2.5.3 ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกปลอดภัย ลดความวิตกกังวล และเปิดใจที่จะเรียนภาษาต่างประเทศมากขึ้น ด้วยการนำแนวคิดมาจากวิธีสอนภาษาต่างประเทศ 4 วิธี ตามลำดับนี้

วิธีแรก คือ วิธีสอนแบบธรรมชาติ (Richards and Rogers, 2001, pp. 178 - 191) ผู้วิจัยได้นำหลักการของ The Affective Filter Hypothesis มาใช้ คือ 1) นักเรียนที่มีแรงจูงใจดี จะสามารถเรียนภาษาได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่มีแรงจูงใจ 2) นักเรียนที่มีความมั่นใจและมองตัวเองในแง่ดีจะเรียนภาษาได้ดี และ 3) นักเรียนที่มีความวิตกกังวลน้อยและบรรยากาศห้องเรียนที่ไม่มี

วิตกกังวลจะช่วยให้นักเรียนเรียนภาษาได้ดี สามารถรับในสิ่งที่ครูสอนได้ดี และมีปฏิสัมพันธ์อย่างมั่นใจ

วิธีที่สอง คือ วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Larsen-Freeman, 2000, pp. 89 - 106; Richards and Rogers, 2001, pp. 90 - 99) วิธีนี้ผู้วิจัยนำเทคนิคการสอนหนึ่งมาใช้ คือ การบอกให้นักเรียนทราบล่วงหน้าถึงรูปแบบการสอน ลำดับขั้นตอนในการสอน และกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน ดังนั้น นักเรียนจึงไม่ต้องกังวลถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

วิธีที่สาม คือ วิธีสอนแบบชักชวน (Larsen-Freeman, 2000, pp. 73 - 87; Richards and Rogers, 2001, pp. 100 - 107) เทคนิคหนึ่งที่น่าสนใจในการวิจัย คือ ครูให้นักเรียนใช้ชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่เป็นภาษาอังกฤษในห้องเรียน เพราะการใช้ชื่อใหม่จะให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นคนใหม่ และรู้สึกปลอดภัยด้วยเช่นกัน

วิธีสุดท้าย คือ วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Larsen-Freeman, 2000, pp. 107 - 119; Richards and Rogers, 2001, pp. 73 - 80) วิธีนี้ครูจะเน้นให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับการใช้ท่าทางต่างๆ ตามภาษาพูด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดความเครียดในการเรียนภาษาต่างประเทศของนักเรียน และจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาในระดับที่สูงขึ้นไปได้

2.5.4 ภายหลังจากการเรียนการสอนครูเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดถึงความรู้สึกและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียน ซึ่งเป็นเทคนิคของวิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ นักเรียนจะได้คิดทบทวนในเรื่องภาษา ได้เรียนรู้ตนเองและเรียนรู้จากผู้อื่นที่อยู่ในสังคม

ในบทต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัยของงานวิจัยชิ้นนี้